

Kuva: Viivi Honkimaa

Ruokavirasto ja hevoset – Rekisteröinti, hevospassi, lääkitysmerkinnät ja pitopaikat

Uudistunut EU-lainsäädäntö aiheuttaa muutoksia myös Suomessa tapahtuvaan eläinten pitoon SHKL ry:n toukokuussa 2022 järjestämässä webinaarissa pureuduttiin rekisteröintiin ja hevospassin merkintöihin sekä pitopaikkoihin.

Ruokaviraston eläinten hyvinvoinnin ja tunnistamisen yksikön yl tarkastaja Sanna Varjus aloitti päivän kertomalla hevosten rekisteröintiä ja tunnistamista koskevista lakisäätöistä määräyksistä ja niiden viimeaikaisista muutoksista.

Lainsäädäntö uusiutui vuonna 2021. Koko EU:n kattavaa eläinterveyslainsäädäntöä ("Animal Health Law/AHL") sovelletaan sellaisenaan suoraan kaikissa jäsenvaltioissa.

Sen nojalla on annettu myös tarkentavia säännöksiä: komission delegoitu asetus koskee pitopaikkoja ja eläinten jäljittelevyyttä, ja lisäksi on vielä hevosten oma komission täytäntöönpanoasetus. EU-tasolla on säädetty myös hevosten passiin tehtävistä lääkitsemismerkinnöistä, kuljetuksista ja puhdasrotuisten hevoseläinten jalostustodistuksista.

Kansallinen lainsäädäntömme sekä Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä määrittelee Suomessa noudatettavat tarkennukset ja poikkeukset sekä viranomaisten tehtävät, valvonnan ja pakkokeinot. Ne on päivitetty AHL:n tulon jälkeen ja astuneet voimaan vuoden 2022 alusta.

- Viime vuonna, kun AHL tuli voimaan, vastuu koko hevosten rekisteröintijärjestelmästä siirtyi viranomaiselle, siis Ruokavirastolle, joka voi delegoida tehtävän muulle taholle. Suomessa ne delegoitiin samoille jalostusjärjestöille jotka ovat näitä asioita aiemminkin hoitaneet, Varjus kertoi.

Suurin osa rekisteröintitehtävistä on Suomen Hippoksella. Hippo ylläpitää kantakirjaa 14 hevos- ja ponirodulle. Hippokseen rekisteröidään myös muun rotuiset

hevoset joilla ei ole kantakirjaa EU:n alueella, sekä risteytyshevoset, aasit, muulit ja seeprat.

Muita kantakirjanpitäjiä Suomessa ovat Suomen Irlannincobyhdistys ry ja Eestin Raskaat Vetohevoset ry, jotka rekisteröivät näiden rotujen edustajia ja myöntävät niille hevospassit.

Tunnistus = mikrosiru + tunnistusasiakirja + rekisteröinti tietokantaan

Suomessa itse rekisteröintiprosessiin ei tullut suuria muutoksia uuden lainsäädännön myötä. Meillä on vielä toistaiseksi neljä tietokantaa: edellä mainitut kolme, joissa on hevosten yksilötietoja, ja yksi tietokanta jossa on hevosten pitopaikat.

Kilpailumatkoja ei ole välttämätöntä merkitä pitopaikkakirjanpitoon. Jos kuitenkin yöpyy jossain ja on kontaktissa muihin hevosiin, se tieto on hyvä olla. Kuva: Viivi Honkimaa

- AHL edellyttää myös pitopaikkojen ja niissä pidettävien hevoseläinten kytkentää toisiinsa viranomaisen keskustietokannassa. Suomessa tämä on valitettavasti edelleen vaiheessa, Varjus mainitsi.

Mikrosiruiissa on nyt myös maakoodivaihtumus. Suomessa maakoodit ovat olleet jo ennestään Suomen Hippoksella käytössä, mutta myös muilta sekä ulkomailta tulevilta, tämän lain voimaantulon jälkeen tunnistetuilta hevosilta pitää tästedes löytyä maakoodilla varustettu siru.

Jokainen hevoseläin on tunnistettava viimeistään 12 kk iässä. Tunnistus on tehtävä jo aiemmin, mikäli eläin lähtee syntymäpaikastaan yli 30 päivän ajaksi tai jos varsaa joudutaan lääkitsemään lääkkeillä jotka edellyttävät passimerkintöjä. Vieroittamaton varsa saa kulkea emänsä mukana jo ennen kuin sitä on tunnistettu.

Tietokantaan merkitseminen ja passin hakeminen toisesta maasta

Jos varsa halutaan kirjata toisessa maassa toimivaan kantakirjaan, tunnistusasiakirjan voi hankkia suoraan kyseisestä jalostusjärjestöstä.

- Komissio on todennut että rajat ylittävän epämuodollisen toiminnan aikakausi on ohi, eli tämä on mahdollista vain silloin kun toisessa maassa hyväksytty kantakirja on tehnyt virallisen ilmoituksen toiminnastaan Suomen alueella. Lista toisessa jäsenvaltiossa tunnustettujen toimijoiden Suomessa toteuttamista jalostusohjelmista löytyy Ruokaviraston verkkosivuilta.

Vastaavasti jos Suomeen kantakirjattava varsa syntyy ulkomailla, Suomen pitää ulottaa jalostusohjelmansa tuohon maahan.

Tunnistusasiakirjan toimitus eläintenpitäjälle tapahtuu valtuutetun tahon (Hippos, FSIC, ERV) kautta, ja samalla tapahtuu hevosen tallennus Suomen tietokantaan. Tietokantaan on merkittävä myös tuontihevoset, vaikka niillä olisi toisessa maassa myönnetty passi.

Rekisteröintilaskut eivät tule tuplana, mutta kahdesta eri osoitteesta

Uuden toimintamallin mukaisesti Ruokavirasto vastaa hevospasseihin liittyvistä toimista laskutus mukaan lukien. Ruokaviraston kautta hoidetaan myös passin kaksoiskappaleiden, uusien, väliaikaisten sekä korvaavien tunnistusasiakirjojen myön-

täminen. Esimerkiksi jalostusohjelmaan liittyminen ja ravikilpailutoiminta taas on lainsäädännön näkökulmasta vapaaehtoisuutta toimintaa.

- Lainsäädännön vaatimat minimitoimet laskuttaa Ruokavirasto, ja muuhun vapaaehtoiseen toimintaan liittyvät laskut lähettää Hippos oman hinnastonsa mukaan. Sen takia välillä tulee kyselyitä että "minähän maksoin tämän jo", mutta se johtuu siitä että nämä on eriytetty kun lainsäädäntö muuttui, Varjus kertoi.

Passi seuraa hevosta, omistajan vastuulla on passin ajantasaisuus

Passia pitää säilyttää pitopaikassa jossa hevosta pidetään, ja ottaa mukaan myös kuljetukseen. FEI-kilpailukortti tai passin kopio ei yksin riitä.

- Passin on oltava välittömästi saatavilla ja esitettävissä viranomaiselle tai hoitavalle eläinlääkärille, Varjus kiteytti.

Eläimen pitäjän vastuulla on paitsi rekisteröiminen tai tietokantaan ilmoittaminen, myös mikrosirun toimivuus ja passin ajantasaisuus.

- Sitähän ei välttämättä itse voi tietää ellei omista sirulukijaa, mutta jos esimerkiksi eläinlääkärin vastaanotolla selviää ettei siru

Jos tunnistamatonta varsaa joudutaan hoitamaan teuraskiellon tai varoajan aiheuttavalla lääkevalmisteella, varsa on tunnistettava ennen lääkitsemistä tai välittömästi lääkitsemisen jälkeen. Kuva: Viivi Honkimaa

ole kunnossa, se pitää uusia mahdollisimman pian. Takaraja on 30 vrk tai ennen kuin eläin siirretään pois sen tavanomaisesta pito paikasta, Varjus kertoi.

- Jos tiedot muuttuvat, ne pitää ilmoittaa myös tietokantaan. Silloin eläintenpitäjällä on velvollisuus lähettää passi päivitystä varten hallinnoijalle. Päivityksen ajaksi hevoselle voidaan myöntää väliaikainen tunnistusasiakirja. Myös kadonneen tai luku-kelvottomaksi tuhoutuneen passin tilalle on hankittava kaksoiskappale.

Tunnistusasiakirja ei ole eläimen pitäjän, vaan passin myöntäneen tahon omaisuutta.

- Jos hevonen teurastetaan, teurastamo hoitaa passin toimituksen eteenpäin, mutta jos hevonen lopetetaan muualla, eläintenpitäjän velvollisuus on palauttaa passi sen myöntäneelle taholle. Jos tunnistusasiakirja on lähtöisin ulkomailta, se palautetaan Ruokavirastoon joka huolehtii sen sitten eteenpäin, Varjus kertoi.

Hevonen on lähtökohtaisesti elintarviketuotantoeläin

Passiin tehtävien lääkintämerkintävaatimusten taustalla on elintarviketurvallisuuden valvonta.

- Myös passin tiedot on pidettävä ajan tasalla, erityisesti tieto teuraskelpoisuudesta ihmisravinnoksi, koska lähtökohtaisesti hevonen on elintarviketuotantoeläin ellei sitä ole elintarviketjetusta poistettu, Varjus tähdensi.

Jos hevosta lääkitään sellaisella lääkkeellä tai valmisteella joka aiheuttaa sille teuraskiellon tai passimerkinnän vaativan varoajan, on tärkeää huolehtia että merkinnät tehdään passiin oikein. Hoitava eläinlääkäri tekee merkinnät, mutta eläintenpitäjä vastaa tietokannan ajantasaisuudesta.

Uusi vaatimus koskee pikkuvarsoja: jos tunnistamatonta varsaa joudutaan hoitamaan teuraskiellon tai varoajan aiheuttavalla lääkevalmisteella, varsa on tunnistettava ennen lääkitsemistä tai välittömästi

lääkitsemisen jälkeen. Ad hoc-tunnistuksen voi tehdä hoitava eläinlääkäri, mutta etenkin jos kyseessä on kantakirjaan merkittävä varsa niin on parempi että hevosjalostusliiton tunnistaja hälytetään apuun.

Aiemmin hevosenomistajan oli mahdollista myös itse poistaa hevonen elintarviketjetusta omalla ilmoituksellaan, mutta uuden lainsäädännön myötä se ei enää onnistu. Nyt hevosen voi poistaa elintarviketjetusta vain hoitava eläinlääkäri tai rekisterinpitäjä esim. kadonneen tai tuhoutuneen passin tilalle kaksoiskappaletta tehtäessä.

Teurastettavan hevosen mukana on oltava sen alkuperäinen tunnistusasiakirja, jossa lääkityssivut ovat mukana. Vanhoilla hevosilla voi olla vielä tunnistusasiakirjoja joissa lääkityssivuja ei ole ja niitä on täydennetty lääkitystarralla. Nämä ovat käypiä edelleen, mutta uusia tarratäydennyksiä ei enää tehdä.

Viivi Honkimaa

Tervetuloa eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin asiointipalveluun.

Kirjautumalla palveluun voit ilmoittaa eläinpidosta, pitopaikasta ja haastaruokintapaikasta. Lisäksi voit tarkistaa omat tiedot.
 Kirjautuminen tapahtuu sähköisen tunnistautumisen (toim. pankkitunnuksien) avulla.
 Tunnistaja ja digi-äännekirje -yhteyshenkilö
 Ongelmatilanteissa ota yhteyttä oman kantasi tuottajaan/omistajaan/pitäjään

Kirjaudu palveluun

Aaioi yrityksen puolesta

Välkommen till djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänst.

Uppman att logga in i tjänsten som "Åa ääändä" och uppmaning att skapa ett konto. Inloggning sker med hjälp av elektroniskt signaturcertifikat eller bankid.

Eläintenpitäjärekisteri ei ole omistajuusrekisteri

Tallinpitäjän vastuulla on rekisteröidä pitopaikka ja pitää kirjaa siellä asuvista eläimistä Pitopaikkojen rekisteröinnin taustalla on tarve tietää, missä hevoset fyysisesti asuvat ja miten ne liikkuvat eri pitopaikkojen välillä. Tiedosta on hyötyä eritoten tarttuvien tautien jäljittämässä. Velvollisuus kirjanpidosta ja sen ajantasaisuudesta on tallinpitäjällä.

Suomen eläinsuojelulain edellyttämä ammattimaisen tai muuten laajamittaisen hevosenpidon ilmoittamisvaatimus on ennallaan, siitä tehdään eläinten pitopaikkarekisterin (EPR) lisäksi ilmoitus Aluehallintovirastoon (AVI). Isommilla tallilla on siis tällä hetkellä niin sanottu tuplailmoitusvelvollisuus, jonka on kuitenkin tarkoitus poistua uuden eläinten hyvinvointilain tullessa voimaan.

– Käytännössä olemme pyrkineet turhan byrokratian poistamiseen, että yhdellä ilmoituksella voi hoitaa molemmat velvollisuudet, kunhan kaikki tarvittava tieto saadaan. EPR:n sähköisessä lomakkeessa ammattimaisen tai muutoin laajamittaisen hevostenpidon osalta tarvittavat lisätiedot ilmoitetaan Lisätietoja-kentässä tai liittämällä mukaan AVI:n lomake.

– Ilmoittamisvaatimus koskee myös eläinten sukusolujen ja/tai alkuiden säilytyspaikkoja. Ilmoitusta ei vaadita kun siemenet saapuvat tallilla tapahtuvaa siementämistä varten, mutta jos tallilla säilytetään vaikka spermanpakastuspönttöjä eikä se ole eläinlääkäriasema tai luvanvarainen oriasema, rastitaan ilmoituslomakkeeseen maininta myös sukusolujen säilyttämisestä.

Pitopaikan kirjanpito

Pitopaikasta vastaavan toimijan velvollisuus on pitää kirjanpitoa, josta käy ilmi pitopaikassa kulloinkin olevien hevoseläinten (hevoset, aasit, muulit jne.) lukumäärä ja tunnistetiedot. **Pitopaikkakirjanpito-vaatimus astui voimaan 21.4.2021, sitä aiempia kirjauksia ei tarvitse takautuvasti tehdä.**

Eläimestä kirjataan:

- eläimen yksilöllinen koodi (tunnistusnumero, UELN numero)
- eläimen tunnistimen näyttämä tunnistuskoodi (mikrosirun numero)
- toisesta pitopaikasta tulevien eläinten osalta lähtöpitoapaikan pitopaikkatunnus (pitopaikan rekisterinumero) ja siirron päivämäärä
- toiseen pitopaikkaan siirrettävien eläinten osalta määränpäänä olevan pitopaikan pitopaikkatunnus (pitopaikan rekisterinumero) ja siirron päivämäärä
- pitopaikassa syntyvien eläinten osalta syntymäpv ja em. tunnistetiedot
- pitopaikassa kuolleiden tai lopetettujen eläinten osalta kuolinpv
- - Kun hevosta siirretään rekisteröidystä pitopaikasta toiseen, tulee siirto merkitä sekä lähtöpitoapaikan että määränpääpitopaikan kirjanpitoon. Jos pitopaikan pitäjä ei saa tietoa minne hevonen on siirretty, kirjataan päivämäärä ja kenen matkaan hevonen lähti.

Tiedot on säilytettävä paperilla tai sähköisessä muodossa vähintään 3 vuoden ajan. Vaatimus ei koske eläinlääkärien vastaanottoja ja klinikoita.

– Tässäkin on hevosten osalta välillä käytännön ongelmia, koska tämä on tosiaan säädetty samalla tavalla kaikille eläinlajeille. Jos myyt lampaan niin yleensä tiedät minne se menee, mutta vuokratallin pitäjä ei välttämättä tiedä minne hevonen lähtee. Silloin on käytännössä merkittävä ne tiedot jotka saatavana on. Pitopaikkatunnukset eivät ole julkisia, eli käytännössä kun hevosen ottaa tallinsa täytyy tunnusta ja edellistä

pitopaikkaa kysyä erikseen, koska se pitää kirjanpitoon merkitä.

– AHL on säätänyt suoraan, että pitopaikkaan ei saa ottaa vastaan sellaisia eläimiä jotka eivät ensinnäkään itse ole tunnistettuja (ei passia mukana) tai joiden lähtöpitoapaikka ei ole rekisteröity. Nämä asiat kannattaa siis tarkistaa ennen kuin hevosen vastaanottaa, koska nämä asiat ovat omalla vastuulla, jos ne eivät ole kunnossa.

– Kysymyksiä tulee usein myös väliaikaisista pitopaikoista, esimerkiksi muutaman päivän majoittumisesta kilpailureissulla. Suoraa aikarajaa lainsäädännössä ei asiasta ole, mutta kannattaa huomioida se minkä takia kirjanpitoa pidetään: jos tulee jokin tarttuva eläintauti, kirjanpidon kautta pystytään selvittämään, missä eläimet ovat olleet ja mihin eläimiin olleet kontaktissa. Varsinkin kun menee rekisteröidystä pitopaikasta toiseen, kuvio on selkeä. Voi tulla tilanne kun tietoa tarvitaan, joten eläinten siirtoja kannattaa merkeillä alhaisella kynnyksellä.

– Kilpailumatkat esim. raveihin, joissa hevonen ei varsinaisesti siirry toiseen pitopaikkaan, ovat eri asia, ja nekin tiedot löytyvät kilpailurekistereistä, joten tällaisia ei ole välttämätöntä merkitä. Jos kuitenkin yöpyy jossain ja on kontaktissa muihin hevosiin, se tieto on hyvä olla.

Itse kirjanpito voi olla vaikka ruutuvihko.

Viivi Honkimaa

Tallenne webinaarista löytyy [shkl.net-kotisivujen Jäsenille-osiosta!](http://shkl.net/kotisivujen/Jäsenille-osiosta/)

Kuva: Viivi Honkimaa

Suomen Hippoksen rooli hevosten ja ponien rekisteröinnissä

Suomen Hippos ry on Ruokaviraston valtuuttama taho hevosten rekisteröinnissä. Ratsu- ja ponitiimin tiiminvetäjä Tea Niemi kertoi käytännöistä Hippoksessa sekä opasti hevosenpitäjiä Oma Tallin sähköisen pitopaikkakirjanpidon käyttöön SHKL:n järjestämässä webinaarissa toukokuussa 2022.

Suomen Hippos ry hoitaa valtaosan suomalaisten hevosten rekisteröinnistä, siis tietokantaan ja kantakirjaan merkitsemisistä.

”Rekisteröity hevoseläin”

Suomen Hippos ylläpitää rotukantakirjaa ja myöntää hevospasseja tietyille rekisteröidyille hevoseläimille. Suomen Hippos ry ylläpitää kantakirjaa 14 rodulle: suomenhevonen, suomalainen lämminverinen ravihevonen, angloarabialainen täysiverihevonen, arabialainen täysiverihevonen, englantilainen täysiverihevonen, suomalainen lämminverinen ratsuhevonen FWB, connemara-poni, new forest-poni, gotlannin russ, shetlanninponi, suomalainen ratsuponi SRP, welshponi, islanninhevonen ja vuonohevonen. Näiden rotujen jalostustavoitteet, rotumääritelmät ja hyväksymisrajat ovat nähtävillä kunkin rodun jalostusohjelmasta.

Ravikilpailuoikeuden saadakseen hevonen pitää olla vahvasti tunnistettavissa eli pelkkä tietokantailmoitus ei riitä. Kilpailutoimintaa varten myös rokotustietojen on oltava ajan tasalla, Niemi opasti.

Hippos ei voi myöntää rotupassia sellaisten kantakirjarotujen hevosille, joiden kantakirjaa se ei ylläpidä, vaan kantakirjaan

merkitsemistä ja tunnistusasiakirjaa täytyy anoa kyseisen rodun kantakirjaa ylläpitävältä hyväksytyltä järjestöltä. Ulkomaisen passin saaneet hevoset tallennetaan kuitenkin myös Suomessa tietokantaan.

Termit ovat päivittyneet

Sekaannuksia voi tulla termistössä edelleen. Ennen puhuttiin varsan rekisteröinnistä, nyt kantakirjaan merkitsemisestä. Jalostuseläinten kantakirjaus taas on tätä nykyä jalostusarvostelu. Jalostusohjelmaan liittyminen on vapaaehtoista, mutta kun henkilö haluaa kasvattaa rotuhevosia, hän myös sitoutuu kyseisen rodun jalostusohjelmaan.

Rekisteröidyillä hevoseläimillä lisäksi kunkin rodun jalostusohjelmassa on määritellyt erilliset vaatimukset, jotka on täytyttävä, jotta kyseiseen rotuun kuuluvat yksilöt voidaan merkitä rodun kantakirjaan (polveutumistiedot, astutustiedot, syntymätodistus, orilisenssi).

Lisäksi kantakirjan pääosastoon kuuluvilta eläimiltä voidaan edellyttää jalostusarvostelu-, terveyst-, tai suoritustuloksia, jotta ne voidaan merkitä pääosaston jalostusluokkiin. Jälkeläisarvostelu kuuluu myös jalostusluokkahevosten arviointiin.

”Muu kuin rekisteröity hevoseläin”

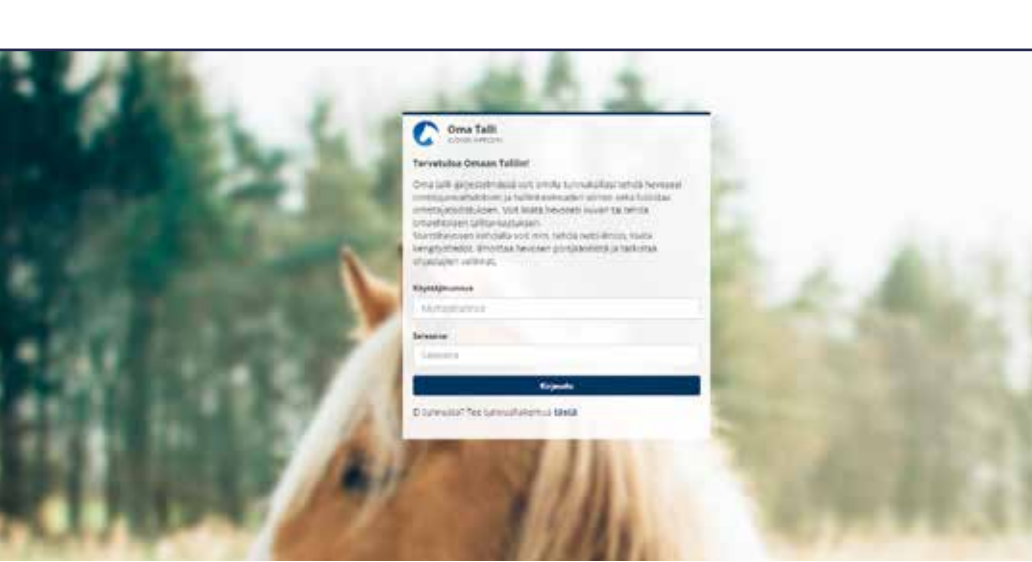
Myös muille kuin rekisteröidyille hevoseläimille tunnistusasiakirjan myöntää Suomessa Suomen Hippos. Muut kuin rekisteröidyt hevoseläimet eivät edusta mitään rotukantakirjaa ja niille ei ole laadittu jalostustavoitteita, rotumääritelmää tai jalostusohjesääntöä. Hippos myöntää tunnistusasiakirjan ilman rotua ja sukutietoja.

Omistajan ja pitäjän vastuut

Lain mukaan hevosenpitäjä on vastuussa hevosesta, mutta Hippoksessa lähdetään siitä perusolettamasta, että hevosenomistaja kantaa hevosesta suurimman vastuun. Pitäjä ja omistaja eivät aina ole sama henkilö.

Epäselvässä tapauksessa pyritään ensin saamaan pitäjän ja hevosenomistajan välille asiassa sopu, Niemi kertoi. Hän myös muistutti siitä, että hevospassin panttaaminen ei ole suositeltava keino ratkoa riitatilanteita, koska passin täytyy kulkea aina hevosen mukana.

Viivi Honkimaa

Hevosen pitäjän muistilista

Uusi hevonen:

- Kasvattaja/omistaja ilmoittaa varsan syntyneeksi ja hakee varsalle tunnistusasiakirjaa (Oma Talli / lomake)
- Jos hevosta ei ole aikaisemmin merkitty Suomessa tietokantaan, tulee hevonen kirjata tietokantaan (vähimmäisvaatimus), vaikka hevoselle olisikin myönnetty jo tunnistusasiakirja toisessa jäsenvaltiossa. (Passi + tietokantailmoituslomake + TRACES)
- Jo tietokantaan kirjatulle hevoselle voi tehdä omistajanvaihdon, jolloin omistaja pääsee näkemään ja päivittämään hevosen tietoja Oma Tallissa ja tällöin omistajatieto on ajantasalla Hippoksen rekisterissä. (Oma Talli / lomake)

Talliarki:

- Pidä aina hevosen tunnistusasiakirja saatavilla pitopaikassa ja kuljetuksessa. Mikäli hevosen tunnistusasiakirja katoaa, tulee hevoselle hakea tunnistusasiakirjan kaksoiskappale. (Lomake)
- Huolehdi, että tunnistusasiakirjaan on tehty asianmukaiset merkinnät, jotka ovat yhtenevät sähköisessä järjestelmässä (mm. ruunaus, lääkintä, teuraskielto, toimiva mikrosiru, joka täsmää passiin). (Tarvittaessa lähetä passi päivitettäväksi)
- Huolehdi, että lääkityskirjanpito on ajan tasalla ja saatavilla pitopaikassa (Oma Talli)

Pitopaikan pitäjä:

- Ilmoita eläinten pitopaikan tiedot rekisteriin merkittäviksi.
- Ilmoitus laajamittaisesta/ammattimaisesta eläintenpidosta AVI / muu eläintenpito maaseutuelinkeinoviranomainen
- Pidä kirjaa pitopaikkaan saapuvista ja sieltä lähtevistä hevosista. Sovi hevosen omistajan kanssa kirjanpidosta. (Oma Talli)

Kun on luopumisen aika:

Hevosen tunnistusasiakirja palautetaan sen myöntäneelle taholle 30 vuorokauden kuluessa kuolemasta mitätöitäväksi. Ulkomaisen organisaation myöntämät passit palautetaan Ruokavirastolle.

heppa.hippos.fi/omatalli

Oma Tallin sähköinen työkalu pitopaikkakirjanpitoon

Uuden Heppa-järjestelmän (heppa.hippos.fi/omatalli) työkaluvalikoimaan on nyt lisätty myös pitopaikkakirjanpitoon sopiva työkalu. Kuten sähköinen lääkityskirjanpito, tämä on vain yksi mahdollinen paikka pitää kirjanpitoa, ei pakollinen. Oleelliset tiedot sisältävä ajantasainen paperivihko ajaa saman asian.

Heppa-järjestelmän pitopaikkakirjanpito on kaikista muista rekistereistä (EPR, hevosrekisteri) irrallinen, eli tieto ei siirry sieltä muualle. Hevonen pitää siis esim. ilmoittaa kuolleeksi myös erillisellä lomakkeellaan. Valmennuksen muutokset, varsominen ja kuolinilmoituksen täyttö OmaTallin muilla lomakkeilla tuo automaattisesti tiedon, jos hevosen pitopaikka on määritetty.

Oma Talliin kirjaututaan omilla henkilökohtaisilla tunnuksilla. Jos tunnuksia ei ole, tunnushakemuksen saa lähetettyä Oma Talli-kirjautumissivun alalaidasta Hae tunnusta-linkin takaa avautuvalla lomakkeella.

Pitopaikan rekisteröinti ja tunnus

Kun pitopaikka on rekisteröity Ruokavirastoon (sähköinen asiointipalvelu: epr.ruokavirasto.fi), voit tehdä ilmoituksen myös lomakkeella oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle), saat sille tunnuksen. EPR pitää kirjaa vain pitopaikoista, ei niissä olevista hevosista. Sinne tehdään siis ilmoitus kun hevosia joko on tai ei ole pitopaikassa, mutta yksityiskohtaisempi kirjanpito toteutetaan toisaalla.

Pitopaikkatunnus alkaa "FI"-etuliitteellä, loppuosa koostuu 12 numerosta. Hepassa pitopaikan luoja merkitään automaattisesti sen vastuuhenkilöksi. Vastuuhenkilö voi valtuuttaa myös muita käyttäjiä ylläpitä-

mään pitopaikkarekisteriä.

Heppaan saat lisättyä pitopaikan valitsemalla valikosta Talli > Pitopaikka. Luotuasi pitopaikan Heppaan voit alkaa lisäämään kirjanpitoon hevosia. Tiedot on tarpeen päivittää 21.4.2021 alkaen, sitä aiempia merkintöjä ei tarvitse takautuvasti tehdä. Kirjanpitoa on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Merkinnät kirjanpidossa

Kun hevonen saapuu pitopaikkaan, sen omat tiedot saa lomakkeella haettua Heppa-järjestelmästä. Lisäksi merkitään saapumispäivä ja lähtöpaikan pitopaikkatunnus. Hepasta löytyvät pitopaikat voi etsiä myös nimellä, mutta tunnus kannattaa tarkistaa myös pitopaikan pitäjältä.

Samaan tapaan merkinnät tehdään kun hevonen lähtee pitopaikasta (muista kysyä kohdetallin pitopaikkatunnus), syntyy tai kuolee. Kirjanpidon saa myös tulostettavaan muotoon lataamalla Hepasta pdf-tiedoston.

Viivi Honkimaa

Tallenne webinaarista löytyy shkl.net-kotisivujen Jäsenille-osiosta Webinaaritallenteet-sivulta!